

TEOSOFINEN LIIKE KOULUNA

Pekka Ervastian esitelmä 20.5.1928

Teosofinen liike kouluna on tämänpäiväisen esitelmän aiheena ja kuten tiedämme on tarkoituksemme välittömästi jatkaa viime sunnuntaista esitystä Teosofisesta Seurasta, sen ohjelmapykälistä ja siis teosofisen liikkeen tarkoituksesta yleensä. Hyvä on meidän lyhyesti muistuttaa mieliimme, mitä viime kerralla koetimme tästä asiasta saada selville. Muistamme, että saatoimme erottaa kaksi selvästi erilaista näkökantaa Teosofisen Seuran tehtävän suhteen. Toinen näkökanta oli, niin kuin silloin sanoin, eversti Olcottin näkökanta ja toinen taas Madame Blavatskyn. Eversti Olcottin näkökanta oli se, että Teosofinen Seura oli tarkasti eroitettava teosofiasta. Teosofia oli toinen, Teosofinen Seura toinen. Teosofinen Seura oli itsessään jotakin. Se oli eversti Olcottin mielestä semmoinen toleranssi-seura, semmoinen suvaitsevainen seura, jommoista ei ennen maan päällä ole ollut, semmoinen seura, jossa ihmiset eivät mitään välitä toistensa uskonnollisista tai muista mielipiteistä, vaan jossa he tunnustavat jokaiselle saman oikeuden ajatella vapaasti ja omaperäisesti kaikista elämän kysymyksistä, jommoisen he vaativat itselleen. Teosofinen Seura ilmoitti tämän kantansa eversti Olcottin mielestä ensimmäisessä ohjelmapykälässään ja myöskin semmoisissa sääntöliitteissä, joita oli aina kaikissa maissa, semmoisissa, joiden mukaan kukaan ei saa tyrkyttää omia mielipiteitään toiselle.

Tämä eversti Olcottin käsitys Teosofisesta Seurasta oli tunnustettava hyvin idealistiseksi ja me näimme aivan selvästi viime kerralla, kuinka kaunis tällöinen kanta on. Toiselta puolen me näimme myöskin, että se on jonkun verran epäkäytännöllinen, jonkun verran selkärangaton, koska se ei silloin anna meille mitään muuta ihannetta, mitään muuta ojennusnuoraa elämälle kuin tuon, että meidän tulee kunnioittaa toisiamme.

Sekin on jo suuri ohje kyllä, mutta emme saata pysähtyä siihen. Me ihmiset olemme totuudenetsijöitä, jotka emme saata pysähtyä puolitiiehen, vaan joiden täytyy mennä eteenpäin ja etsiä, kunnes löydämme. Sentähden Teosofinen Seura historiallisesti on kehittänyt aivan toiseen suuntaan.

Nyt on sitten Madame Blavatskyn kanta. Hänen kantansa mukaan tulee Teosofisen Seuran edustaa teosofiaa eli jumalallista viisautta maailmassa ja olla, niin kuin voimme sanoa, Valkoisen Veljeskunnan eli Mestarein puhetorvena, äänenkannattajana maailmassa. Tätä maailma kaipasi, tätä läheistä kosketusta niiden ihmisten kanssa, jotka tietävät totuuden. Madame Blavatsky oli tullut maailmaan sitä varten, että hän julistaisi totuuden, niinkuin me tiedämme että toisetkin profeetat ovat tulleet maailmaan juuri sitä varten. Sanoihan Jeesuskin nimenomaan, että sitä varten olen tullut maailmaan, että tunnustaisin totuuden. Madame Blavatsky oli tullut tunnustamaan sitä totuutta, että totuus oli etsittävässä, että totuus oli löydettävissä, koska oli niitä ihmisiä, jotka olivat totuuden löytäneet. Nämä ihmiset, adeptit, mestarit muodostavat Salaisen Veljeskunnan, joka oli pysynyt olemassa aikojen aamusta saakka. Nämä ihmiset ovat aina henkisesti meidän ihmiskuntamme takana. Heidän luonaan oli se viisaus, se totuuden tieto, jota kaikki ihmiset kaipaavat. Tämä oli Madame Blavatskyn selvä kanta ja sentähden luonnollisesti hänen tarkoituksensa oli, että teosofinen liike edustaisi tätä kantaa, että teosofinen liike eli aluksi Teosofinen Seura olisi näiden Mestarien välitön puhetorvi ja äänenkannattaja, toisin sanoen siis, että Teosofinen Seura olisi todella teosofian edustaja maailmassa.

Nyt minä melkein toivon, että te, ainakin jotkut teistä, olisitte ajatelleet hengessänne vähän kapinoiden, että tämä Madame Blavatskyn kanta, jos siitä oikein pidämme kiinni, vie jonkunlaiseen lahkolaisuuteen. Eikö niin? Jos Teosofinen Seura nyt edustaa teosofiaa, silloinhan se muiden kaikkien seurojen ja sanokaamme kirkkojen kesken täällä maan päällä on kuin uusi tavallinen yhdistys, jolla on määrätty maailmankatsomus, jota se

tahtoo levittää ja joka siis on vähän lahkolaismainen, uuden kirkon tapainen. Ehkä teistä jotkut ovat ajatelleet näin, kun olette tuumineet tuota Madame Blavatskyn kantaa, ja se on sangen oikein, sillä minä tahtoisin siinä tapauksessa selvittää, että Blavatskyn kanta ei silti ole millään tavalla lahkolaismainen. Hänen kantansa ei ole lahkolaismainen, eikä vie minkäänlaiseen lahkolaisuuteen. Vaikkakin meistä tuntuisi historiallisesti, että Teosofinen Seura on mennyt lahkolaisuuteen, sentähden, että sillä on hyvin desideeratut mielipiteet kaikista asioista. Sehän on esimerkiksi ottanut dogmikseen julistaa uuden maailmanopettajan tuloa. Madame Blavatskyn kanta ei ole dogmaattinen, ei millään tavalla lahkolaismainen, jos sitä oikein käsitämme. Teosofinen Seura ei ole sitä oikein käsittänyt. Se meidän täytyy tunnustaa, niin teosofeja kuin olemme. Mutta Madame Blavatskyn kanta, kun siihen syvennymme, ei ole lahkolaismainen. Ja miksikä ei? Sentähden että jos me siihen syvennymme, jos me koetamme siihen eläytyä, silloin me tiedämme, me näemme itse, että ei ole kysymys mistään lahkosta, ei ole kysymys mistään dogmaattisesta teosofiasta. Me olemme voineet saada semmoisen käsityksen teosofiasta, että se on tarkoin määritelty maailmankatsomus määrättyine oppeineen. Meidän on muistettava, että Madame Blavatsky ei puhu tällaisesta teosofiasta. Hän sanoo, että teosofia on jumalallista viisautta ja että ne opit, ne teosofiset opit, joita hän oli lähetetty esittämään maailmalle, ne olivat ainoastaan fragmentteja, ainoastaan osia siitä jumalallisesta viisaudesta, joka oli yksin Mestareilla. Hän monta kertaa nimenomaan teroitti: Jos te pidätte kiinni minun julistamastani teosofisesta sanomasta, te ette voi joutua minkäänlaiseen dogmiuskoon sentähden, etten minä suinkaan ole oikeutettu esittämään koko totuutta. Minä tuon esille ainoastaan muutamia lohkoja, muutamia murrososia siitä viisaudesta, joka on ijankaikkinen ja jumalallinen. Minä itse tiedän ainoastaan muutamia piirteitä tästä viisaudesta ja sentähden minun oppini ovat semmoisia, että niihin täytyy ensin eläytyä, täytyy ensin elää

kaikkien minun neuvojeni mukaan, sitten voi oppia nämä fragmentit ja huomata ne tosiksi ja kukaties oppia enemmän, mutta hyvin vähän luultavaa on, milteipä varmaa on, sanoo Madame Blavatsky, ettei mitään lisäopetuksia, mitään uusia teologisia, dogmaattisia erikoisoppeja anneta ainakaan sataan vuoteen. Ei anneta uusia lisiä, sillä nyt on annettu se mitä on annettu ja määrätty annettavaksi. Mahdollisesti sadan vuoden perästä, siis kahdennenkymmenennen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä, mahdollisesti silloin uusi opettaja, Salaisen Veljeskunnan lähettiläs ilmoittaa uusia puolia totuudesta, mutta se on hänen asiansa. Siitä ei voi tietää mitään, mutta minun tehtäväni on ollut julkaista ne linjat, joita pitkin nyt täytyy kulkea. Jollette pysy tässä ohjelmassa ja näissä linjoissa, joudutte varmasti harhaan, mutta ken näissä pysyy, hän joutuu yhteyteen jumalallisen viisauden, todellisen teosofian kanssa. Näin opetti Madame Blavatsky ja sentähden voimme rohkeasti sanoa, että Madame Blavatskyn tarkoitus oli, että Teosofinen Seura olisi tämän jumalallisen viisauden, todella universaalisen teosofian edustaja. Ei minkään dogmaattisen maailmankatsomuksen, vaan jumalallisen viisauden edustaja maailmassa.

Siihen jumalalliseen viisauteen kuuluu silloin ensimmäisenä pykälänä juuri tämä yleinen veljeys. Seuran jäsenien tulee olla yleisen veljeyden ytimenä, s. o. heidän tulee tuunustaa ensimmäisenä selviönä eli aksiomina, että ihmiset ovat kaikki veljiä Jumalan eli totuuden edessä senkin takia, ettei kukaan ihminen tiedä koko totuutta. Tämä veljeys oli välttämättä tunnustettava, sillä Madame Blavatsky oli samaa mieltä kuin eräs meillemkin kaikille tuttu ja arvossa pidetty apostoli Johannes, joka sanoi: Kuinka te voitte sanoa rakastavanne Jumalaa, jota ette näe, kun ette rakasta veljienne, joita näette. Tämä on ihmeellinen moraalinen mittapuu. Jos me luulemme rakastavamme Jumalaa, mutta emme tunnusta ihmisten yleistä veljeyttä, emme tunnusta sitä, että kaikki ihmiset ovat veljiä, niin meidän rakkautemme Jumalaan on harhaa. Se ei ole mitään todellista, se ei ole

rakkautta todelliseen Jumalaan, se on rakkauden mielikuvaa ja harhaluomaa. Meillä on se mittapuu, että jos me tuntisimme todellisen Jumalan, tuntisimme sen Isän, joka on kaikkien ihmisten Isä, silloin me rakastaisimme kaikkia eroituksitta. Tämähän on selvästi esitetty ja ilmaistu Teosofisen Seuran ensimmäisessä ohjelmapykälässä. Se heti vapauttaa meitä kaikesta dogmaattisuudesta, sillä meidän täytyy tietää, että totuus ei koskaan vie meitä pois rakkaudesta, jumalallisesta rakkaudesta kaikkia ihmisiä kohtaan, vaan päinvastoin se lisää sitä. Meidän täytyy alkaa heti semmoisesta kohdasta, että me tunnustamme tämän. Me tunnustamme kaikkien ihmisten veljeyden ja vaikka emme tiedä muuta totuutta, niin tunnustamme sen, että kaikkia täytyisi rakastaa ja että kaikkia rakastaisimme varmasti, jos Jumalan tuntisimme. Siis se on ainoastaan meidän omaa erehdystämme, että meillä ei ole semmoista Jumalaa, että me kaikkia rakastaisimme. Meidän pitää ensin koettaa pyrkiä siihen, että tunnustaisimme kaikki ihmiset veljiksemme huolimatta heidän mielipiteistään ja heidän olosuhteistaan. Tämä oli Madame Blavatskyn selvä kanta.

Sitten menemme eteenpäin toiseen ja kolmanteen ohjelmapykälään. Mutta vielä tahdon ohimennen huomauttaa, että Madame Blavatskyn kanta Teosofisen Seuran tehtävän, kokoonpanon ja tarkoituksen suhteen ilmeni siinäkin, että hän alinomaan teroitti: Teosofisessa Seurassa on kuin kolme eri astetta.

Ensimmäinen aste on, jos me sanomme korkeinta astetta ensimmäiseksi, Mestarein veljeskunta, toinen on heidän opetuslapsensa, kaikki heidän opetuslapsensa, kolmas aste on Teosofisen Seuran jäsenet yleensä, jotka pyrkivät opetuslapsiksi, jotka ovat astuneet tähän elämän virtaan sillä, että he ovat tunnustaneet kaikkien ihmisten veljeyden. Tämä tunnustus on todella kuin uusi uskontunnustus. Nyt minä uskon, sanoo jokainen, joka tulee Teosofisen Seuran jäseneksi, nyt minä uskon, että kaikki ihmiset ovat veljiä ja minä uskon, että tämä veljeys on

todellisempi kuin minkäänlainen mielipiteitten eroavaisuus. Ei ihmisten eroavaisuus poliittisessa, yhteiskunnallisessa suhteessa tai sukupuolen puolesta tee mitään eroa tässä veljeydessä. Tämä on nyt minun uusi uskoni.

Me näimme jo viime kerralla, että kun ihminen todella pitää tästä kiinni, kun hän uskoo ja eläytyy tähän ja siis koettaa jokapäiväisessä elämässään tätä uutta ihannetta ja uskoa noudattaa ja toteuttaa, niin hän itseasiassa pääsee tietoon siitä ihmeellisestä totuudesta, jota me nimitämme kosmilliseksi Kristukseksi, myöskin Logokseksi, myöskin mystilliseksi Kristukseksi. Hän pääsee tietoon siitä yhteisestä taivaallisesta ihmisestä, joka on kaikissa ihmisissä. Hän pääsee tietoon siitä ihanneihmisestä, joka piilee jokaisen ihmisen hengessä, hän pääsee tietoon siitä, että tämä on Kristus, jonka jäseniä kaikki ihmisyksilöt ovat.

Toisessa ohjelmapykälässä sanotaan sitten, että Teosofisen Seuran tehtävä on edistää vertailevia uskonnollisia, filosofisia, tieteellisiä tutkimuksia. Edistää, niin. Mehän olemme tavallisesti käsittäneet, että tämä on juuri melkein samaa kuin teosofisten oppien levittäminen maailmassa. Jos tämä teosofisten oppien levittäminen maailmassa merkitsisi meille samaa kuin Madame Blavatskyn kirjojen levittämistä maailmassa, silloin me voisimme tämänkin ymmärtää ja silloin me voisimme sen kuin hyväksyä, mutta meidän täytyy tunnustaa, että siihen ei ole voitu pysähtyä. Jokainen ihminen, joka on tullut totuudenetsijäksi, tahtoo myöskin kertoa omista löydöistään ja omasta kannastaan. Hän ei tyydy siihen, että hän ainoastaan levittäisi Madame Blavatskyn kirjoja, vaan hän tahtoo kirjoittaa ja puhua sekä selittää toisille. Tämähän on hyvin luonnollista ja ei siinä ole mitään väärää, kun se tapahtuu oikeassa veljeyden hengessä. Mutta Madame Blavatsky oikeastaan tarkoitti jotain muuta. Kun nimenomaan sanotaan: edistää vertailevia uskonnollisia, filosofisia ja tieteellisiä tutkimuksia, niin hän sillä viittaa samaan asiaan, josta hän usein puhui ja josta tiedämme, että Mestaritkin, jotkut

Mestarit ovat antaneet lausuntonsa. Niissä kuuluisissa Mestari-kirjeissä, sanoo eräskin Mestari: On tehtävä hyvin suuri ero uskontojen ja kirkkojen välillä. Mestari sanoo nimenomaan, että kaksi kolmasosaa ihmiskunnan kaikista kärsimyksistä on johtunut siitä, että ihmiskunnassa on kirkkoja ja papistoja.

Vaikka me ihmiset yleensä olemme taipuvaisia luulemaan, että suurin osa ihmiskunnan onnesta, sen hyvästä elämästä ja siveellisestä elämästä, sen onnesta, sekä maallisesta että taivaallisesta riippuu siitä, että on näitä kirkkoja, jotka kukin edustavat jotain määrättyä uskontoa, niin Mestarit ovat hyvin selvästi sanoneet, että ne ne juuri ovat syypäät ihmiskunnan onnettomuuteen, nämä kirkot, nämä uskonnot ja nämä papistot. Nythän me usein, jotka olemme totuudenetsijöitä ja teosofeja, me usein, kun me löydämme vähän totuutta, kun me vähän opimme tuntemaan, niin kuin sanomme Jumalaa, tulemme uskonnollisiksi ja meistä voi tuntua, kuin me oikeastaan olisimme, kuinka sanoisin, hieman kirkollisia mekin. Me emme ainakaan kovin kauas etäänny kirkoista. Mutta kuitenkin on ero hyvin suuri. Tuo uskonnon, filosofian ja tieteitten vertaileva tutkimus ei perustu siihen, niin kuin on usein arveltu teosofisissa kirjoissa ja teosofisissa puheissa, että kaikki uskonnot olisivat opettaneet samaa, että kaikki uskonnot olisivat yhtä hyviä ja että kaikki kirkot olisivat yhtä oikeutettuja maailmassa. Olen lukenut semmoistakin, että eräs tunnettu ja kuuluisa auktoritatiivinen teosofi on sanonut: „Minä voin aivan hyvin mennä kristityssä maassa kristilliseen kirkkoon ja ottaa osaa heidän jumalanpalvelukseensa täydellä hartaudella ja pyhyydellä. Siten voin mennä mihin kirkkoon tahansa maailmassa ja ottaa osaa heidän jumalanpalvelukseensa hartaudella. Kaikki ovat minua hyvin lähellä ja minä voin heidät kaikki hyväksyä.” Madame Blavatskyn kanta ei ollut ollenkaan tällainen, sillä silloinhan he olisivat sanoneet, että kaikissa uskonnoissa on totuus. Mestarithan päinvastoin sanovat: Kaikki kirkot ovat vähän henkeä aikaansaaneet, kaikki kirkot sisältävät itsessään sen, että

jonkun viisaan ihmisen alkuperäisestä ilmoituksesta on langettu pois. Kirkot ovat aina sanoneet: Me edustamme nyt tuon viisaan miehen sanomaa, me edustamme sitä ja sitä vapahtajaa, me julistamme hänen oppiaan, hänen maailmankatsomustaan, sitä hyvää mitä hän on tehnyt.

Asia on kuitenkin päinvastainen, se Madame Blavatskyn ja Mestarein kanta. He sanovat, että kirkot ovat etääntyneet tuon alkuperäisen totuuden ilmoittajan opista ja maailmankatsomuksesta. Ne ovat sitä pimittäneet ja peittäneet, peittäneet sen lokaan sen sijaan, että ne sitä edustaisivat. Mitä siihen tulee, että kaikissa uskonnoissa olisi sama totuus, sanovat he päinvastoin: Ei missään uskonnossa ole totuutta, sillä ainoastaan alkuperäisessä ilmoituksessa, jota Madame Blavatsky nimittää salaiseksi opiksi ja Teosofian Avaimessa ihmiskunnan alkuperäisessä viisauuskonnoksi, ainoastaan siinä on alkuperäisen totuuden ilmoitus. Kaikki myöhemmät veljeskunnan lähettiläät, siis kaikki myöhemmät uskon perustajat ovat ainoastaan tuoneet ihmiskunnalle fragmentteja, kertoneet muutamia eri puolia tästä alkuperäisestä viisauuskunnosta, joka jää tuon salaisen Valkoisen Veljeskunnan haltuun, sen suojaan. Tästä vain silloin tällöin on joitain fragmentteja ilmoitettu, kun itse se alkuperäinen viisau ilmoitus unohtui. Sentähden ei missään uskonnossa ole totuutta ilmoitettu kokonaan, niin että voitaisiin pitää kiinni siitä ja sanoa, että tämä on totuus, vaan ainoastaan, sanoi Madame Blavatsky nimenomaan, ainoastaan jos me vertaamme kaikkia uskontoja, filosofioita ja tieteitä, jos me tutkimme niitä kaikkia, voimme havaita kussakin jonkun heikon totuudenilmoituksen, jonkun puolen alkuperäisestä totuudesta. Jos me tahdomme tietää enemmän totuudesta, täytyy meidän tutkia niitä kaikkia, täytyy meidän yhdistää kuin kaikkien henki, täytyy meidän saada kaikista niiden elämä ja henki, sillä niiden muoto on vaillinainen. Sentähden Madame Blavatsky teroittaa sitä samaa asiaa, jota me olemme koettaneet Ruusu-Ristissä aina teroittaa. Ei saa millään tavalla sekoittaa uskontoja ja kirkkoja

alkuperäisen viisauden, Mestarein, Vapahtajain opetuksiin. Ensin on ymmärrettävä, että kirkot, kirkolliset opit ja eksoteeriset uskonnot, semmoisia kuin ne ovat maailmassa, on syrjäytettävä. Ensin on mentävä alkuperäiseen lähteeseen, uskontojen alkuperäisiin kirjoituksiin, pyhiin kirjoituksiin ja alkuperäisen opettajan, perustajan opetuksiin. Se on ensimmäinen asia. Sitten on toiseksi kaikkien näiden eri uskonnollisten perustajain, suurten viisaiden Mestarien opetuksia vertailtava toisiinsa, niitä on kaikkia tutkittava, niistä kaikista otettava elävä henki, ja mittapuuna on oleva ensimmäisessä ohjelmapykälässä saavutettu kosmillinen Kristus.

Mittapuuna, totuuden mittapuuna on käytettävä sitä tietoa kaikkien ihmisten veljeydestä, joka perustuu siihen, että kaikki ovat jäseniä Kristuksessa. Kaikki ovat saman Isän lapsia, se on totuuden ensimmäinen mittapuuna. Siinä valossa täytyy kaikkien Vapahtajien opetuksia tutkia, vertailla niitä toisiinsa. Silloin voimme huomata, että viisauden Mestarit ovat todella tuoneet kuin enemmän ja enemmän valoa, silloin voimme myöskin huomata, että tämän Kristuksen, tämän kosmillisen Kristuksen, tämän taivaallisen ihmisen, tämän kaikkien ihmisten Isän ilmoitus on tullut yhä selvemmäksi ja selvemmäksi, siihen on tullut enemmän ja enemmän pontta sekä sisältöä, siihen on tullut hyvin paljon valoa enemmän Buddhan opissa, Buddhan elämänymmärryksessä ja siihen on tullut kaikista enimmänsä valoa Jeesus Kristuksen ilmoituksessa, hänen opissaan, hänen persoonallisuudessaan, hänen elämässään. Me olemme aina sanoneet Ruusu-Ristissä: Jeesus Kristus on Kristuksen, kosmillisen Kristuksen niin lähelle ihmiskuntaa kuin ei se ennen ollut. Buddha toi sen hyvin lähelle, Jeesus Kristus vielä lähemmälle, vielä lähemmälle kosmillisen Kristuksen, ihmisten veljeyden, joka perustuu ihmisten yhteen henkiseen yhteyteen, taivaalliseen Isään.

Jeesus Kristus vei tämän huippuunsa. Mutta tämä ei merkitse ollenkaan sitä, että niin sanottu kristinusko, kristillinen kirkko

olisi mikään uskonto korkeampi kuin muut uskonnot. Emme saa sekoittaa toisiinsa näitä asioita. Se on lankeemus pois kosmisesta Kristuksesta. Kuta enemmän menemme ajassa eteenpäin, sitä enemmän kristinusko tavoittelee omaa Mestariaan, hapuilee kuin hänen luokseen, mutta kaukana hänestä, kaukana hänen opetuksestaan, hänen elämänymmäryksestään se on koko ajan ollut. Eihän kristikunta yritäkään tietää mitään Mestaristaan ja hänen ilmoittamastaan kosmisesta Kristuksesta kuin ensimmäisenä kolmena vuosisatana. Sitten tuli toinen ääni kelloon: Silloin pyrittiin valtaan ja mahtiin, tuli kirkko, jolla oli oma unelmansa Jumalan valtakunnasta. Kirkon piti hallita koko maailmaa ja pitää kaikkia ihmisiä kurissa. Kaikkien piti olla hyviä ja totella lakia. Kirkko käski keisareita ja kuninkaita, se pani pannaan jonkun hallitsijan ja maan ja sitten taasen päästi jonkun valtakunnan pannasta. Heillä oli semmoinen mahtava poliittinen unelma. Kirkko tahtoi tulla valtion sijaan, se tahtoi olla maallinen hierarkia, joka maailmaa hallitsee. Ja ajatelkaamme, mitä suurin Mestariimme on sanonut: Minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta. Tuommoinen ulkonainen hierarkia, tuommoinen ulkonainen loistoisa maailma, pyhä valtakunta, josta Juudas Iskariot uneksi, ei ainakaan vielä toteudu.

Todellakin voimme painostaa sitä, että se juuri oli Juudas Iskariotin unelma. Hän ajatteli juuri näin: Tuo Jeesus Natsarealainen, jota minä rakastan ylinnä kaikkea, hän on tuleva kuninkaaksi. Hän on tuleva kuninkaaksi, joka hallitsee koko maailmaa ja ensimmäisenä Juudan kansaa. Miksi hän ei sitä valtaa ota käsiinsä? Miksi hän ei näytä, että hän on Jumalan lähettämä kuningas, voideltu kuningas? Miksi hän ei sitä näytä? Miksi hän ei ota taivaallisia sotajoukkoja suojakseen ja näytä koko maailmalle, että tässä minä olen, tulen pilvistä, tulen teitä hallitsemaan, minä olen viisas, jalo ja hyvä ja minä osaan teitä kaikkia oikein hallita. Miksi ei Jeesus tee näin? – ajatteli Juudas ja kun hän sitten huomasi, että asiat menivät yhä synkemmiksi ja näytti kuin Jeesus kulkisi surullista kohtaloa kohti, niin Juudas

päätti pakoittaa Jeesuksen ilmoittamaan itsensä ja panna hänet niin kireälle, että hänen täytyy sanoa taivaallisille joukoille: tulkaa tänne. – Ja Juudas, joka rakasti Jeesusta ylinnä kaiken, meni niin kuin evankeliumissa kerrotaan ja myi 30 hopeapeningistä Mestarinsa ja opettajansa. Juudas ajatteli, että nyt kun Jeesus otetaan kiinni puutarhassa, niin hän näyttää kaikille, kuka hän on.

Mutta tuo näytös olikin sitten hyvin kummallinen. – Juudas tulee Mestarinsa luo ja suutelee häntä, koska oli pimeä. Tästä piti roomalaisten tietää, kuka oli Jeesus. Hän menee siis ja suutelee Jeesusta. Silloin Jeesus sanoo: Suudelmallako sinä ihmisen pojan petät? Sitten hän katsoi Juudakseen ja siitä katseesta Juudas ymmärsi, että hän oli erehtynyt, siitä katseesta, joka oli täynnä rakkautta, täynnä ymmärtämystä ja joka sanoi: Rakas Juudas. Kyllä minä tiedän sinun hyvän tarkoituksesi, mutta etkö sinä muista, että minä olen aina sanonut, ettei minun valtakuntani ole tästä maailmasta. Sinä et ole ymmärtänyt minun kantaani. – Silloin Juudas ymmärsi ja hän sai myöskin nähdä, että hengen majesteetti vaikutti mahtavasti, sillä kun Jeesus sanoi: tässä minä olen – niin sotamiehet pelästyivät eivätkä uskaltaneet lähestyä. Mutta Juudas ymmärsi samalla, että hänen elämänsä oli mennyttä. Hän oli väärin käsittänyt ja hän oli vienyt asian semmoiseen kohtaan, ettei hän enää voinut mitään parantaa ja silloin hänellä ei ollut muuta edessään kuin kuolema. Hän meni ja hirtti itsensä. Se oli rakkaus, joka sai hänet tähän, mutta rakkaus, joka oli sokea ja jolla ei ollut viisautta.

Aivan Juudas Iskariotin esimerkkiä ovat kaikki kirkot noudattaneet. Tietysti he eivät ole sitä tienneet. Heidän tarkoituksensa on ollut yhtä hyvä kuin Juudaksen, mutta he ovat erehtyneet ja he eivät ole muistaneet sitä, että Jeesus Kristuksen, kosmillisen Kristuksen, Isän valtakunta ei ole tästä maailmasta. Se on hengessä. Sentähden ei mikään kirkko, ei mikään eksoteerinen uskonto tuo totuutta, vaan meidän täytyy tehdä näitä vertailevia tutkimuksia voidaksemme ymmärtää, että kaikki ovat

yhtä Kristuksessa, kaikki yhtä kosmillisessa Kristuksessa, yhtä siinä yhteisessä henkisessä elämässä. Muotoina ilman sitä elämää ne eivät ole mitään. Tämä Teosofisen Seuran toinen ohjelmapykälä vie meidät siis yhä lähemmäs ja lähemmäs kosmillista Kristusta. Se vie meidät niin lähelle kaikkia ihmisiä, että me voimme kaikkia opastaa uskonnosta ja kirkosta pois Kristuksen luo, jos nimittäin ajattelemme asiaa paradoksaalisesti.

Kolmas pykälä oli tutkia tuntemattomia luonnonlakeja ja ihmisen salaisia kykyjä. Nythän me tiedämme, että Teosofisessa Seurassa ei koskaan ole sillä tavalla tätä asiaa väärin käsitetty, että olisi luultu, että pitäisi tutkia spiritismisiä ja psyykkisiä ilmiöitä. Ei ole näin käsitetty. On ymmärretty, että tässä on tarkoitettu jotain muuta. On ymmärretty, että Teosofisen Seuran jäsenten tulisi tutkia näitä luonnonlakeja ja salaisia kykyjä sillä tavalla, että itsessään kehittäisivät näitä salaisia kykyjä. Kun me näitä salaisia kykyjä kehitämme itsessämme, silloin me pääsemme yhä syvällisempään totuuden tietoon. Itse asiassa meidän tietomme näkymättömästä todellisuudesta aivan perustuu siihen, että meissä herää, meissä itsessämme herää semmoisia kykyjä, joiden avulla voimme näkymätöntä maailmaa tutkia. Niin on kyllä aina ymmärretty Teosofisessa Seurassa, sillä Madame Blavatsky oli niistä asioista siksi paljon puhunut, että mitään karkeampaa väärinkäsitystä ei siinä suhteessa saattanut syntyä. Jokainen teosofinen totuudenetsijä tulee sille kohdalle, että hänen tulee kehittää itsessään salaisia kykyjä saavuttaakseen tietoa. Mutta mitä me sitten huomaamme? Huomaamme, että tässä suhteessa on sängen laajalle levinnyt väärinkäsitys, väärinkäsitys siitä, mitä nämä kyvyt ovat.

Mikä on tavallinen käsitys näistä salaisista kyvyistä? Tavallinen käsitys on se, että ne ovat uusia aistimia, että ne ovat ulkonaisia uusia aistimia näiden viiden aistimen lisäksi, ne ovat kuin näkökykyä ja ehkä kuulemista, joiden avulla voimme nähdä kummituksia, vainajia ja luonnonhenkiä. Tavallisesti luullaan, että on kysymys jostain tämmöisestä. Madame Blavatsky sanoi

kyllä usein: Älkää pyrkikö minkäänlaiseen klärvoyansiin, älkää pyrkikö minkäänlaiseen selvänäköisyyteen, sillä semmoinen pyrkimys on täynnä mitä hirmuisimpia vaaroja. Jos selvänäköisyys on teille tarpeen, niin se tulee varmasti, se tulee kun pyritte oikein. Mutta jos te pyritte väärällä tavalla, niin kuin kaikista suurin mahdollisuus on, jos semmoiseen asiaan pyritte, niin silloin te kehittäte itsessänne semmoista selvänäköisyyttä, joka vie teitä vielä suutempaan harhaan kuin konsanaan nämä teidän viisi aistianne. Te elätte jo harhojen maailmassa, mutta kiittäkää Jumalaa, että teidän viiden aistinne maailma on sittenkin niin vähän harhojen maailma, sillä hirveä harhojen maailma on se maailma, johon joudutte, kun kehittäte uusia aisteja ja klärvoyansia. Niiden uusien aistien avulla te kyllä näette jotain muuta maailmaa, mutta voi tätä maailmaa!

Mitenkä meidän on ajateltava näitä asioita? Minkälaisen käsityksen meidän tulee saada tästä hyvin tärkeästä kysymyksestä, salaisten kykyjen kehittämisestä? Mitä ovat nämä salaiset kyvyt? Mikä ihminen on? Ihminen on tahtova, ajatteleva, tietävä ja tunteva olento. Ihminen on henkiolento, ihminen on sielu. Me sieluina tahdomme tietää ja tuntea, meillä on ruumiissamme viisi aistiamme, joiden välityksellä olemme yhteydessä tämän maailman kanssa, mutta meidän henkemme ei piile ruumiillisissa aisteissamme. Tahtoisimmeko jonkun lisän näihin aisteihimme pyrkiessämme henkiseen elämään? Nämä aistit ovat omiansa suuressa määrin vieroittamaan meitä pois henkisestä elämästä. Puhutaanhan esim. silmänhimosta monista uskonnoissa. Hyvin monet viisaat puhuvat siitä, kuinka meidän silmämme voivat johdattaa meitä harhaan ja saada meitä innostumaan kaikenlaiseen ulkonaiseen. Viisas ihminen koettaa vapautua aistiensa ylivallasta. Pitäisikö meidän siis lisätä näitä aistejamme? Pitäisikö meidän luoda uusia vankiloita ja uusia kahleita entisten lisäksi?

Aistit ovat sängen ruumiillisia asioita. Mitä aistit ovat? Koettakaamme ajatella näitä fyysillisiä aisteja. Minkä

yhteisnimityksen voisimme antaa? Kaikki aistit ovat kosketusta. Meidän tantomme on selvää kosketusta. Meidän makumme ja hajumme on selvää kosketusta. Maku perustuu siihen, että on juoksevaa ainetta siinä kiinteässä aineessa, jota otamme suuhun. Meidän hajumme perustuu siihen, että saamme jotain väreilyjä, joka on ainetta. Meidän hajuaistiamme koskee tämän maailman höyryt ja kaasut. Silloin se hajuaistille ilmoittaa itsensä. Se on kosketusta. Meidän korvamme kuulo perustuu kosketukseen, ilmanaaltojen kosketukseen. Meidän silmämme on myös sellainen aistin, että eetteriaaltojen kosketuksesta riippuu meidän näkömme. Kaikki on kosketusta ja kaikki on aineellista.

Nythän me sanomme, että mehän ihmisinä, sielullisina henkiolentoina olemme tahtovia, ajattelevia ja tuntevia yksilöitä. Me emme ole yhtä aistien kanssa. Siis jos me tahdomme kehittää itsessämme salaisia henkisiä kykyjä, niin mitä tämä merkitsee? Se merkitsee, että meidän pitää kehittää itsessämme tahtoa, ajatusta ja tunnetta, siis sieluelämäämme. Sitä meidän pitää kehittää. Silloin viisaat sanovat meille, niinkuin Madame Blavatsky sanoi Hiljaisuuden Äänessä: Varokaa tunnetta, varokaa tunnetta. Tunne korespondeeraa kosketuksen kanssa. Tunne on yhteydessä astraalimaailman kanssa. Älkää siis lähtekö tunnetta kehittämään. Jos te sitä lähдете kehittämään, niin tehkää se ensimmäisen ohjelmapykälän mukaan, yleiseen veljeyteen, yleiseen rakkauteen, yleiseen myötätuntoon, ei minkäänlaisiin psyykkisiin tunnelmiin, psyykkisiin onnen, autuuden ja ekstaasin tunnelmiin. Tämä on vaarallista, sanoo Madame Blavatsky ja kaikki viisaat. Sanon tämän vai ohimennen. Tunteeseen älköön ihminen ensi sijassa kohdistuko. Se vie uusiin harhoihin ja uusiin kahleisiin, vaan kehittäköön, kun hän tahtoo henkisiä kykyjä, ajatuselämänsä ja tahtoansa, niitä kahta puolta meidän olemuksessamme, joita me saamme kehittää, järkeämme ja tahtoamme. Järkeämme yhä kirkkaammaksi, tahtoamme yhä voimakkaammaksi.

Mehän olemme nyt semmoisia totuudenetsijöitä, joilla on tuo mittapuu kaikkien ihmisten veljeys, ja se ihminen ei todellista tietoa tiedä, joka ei rakasta veljeänsä, jonka hän näkee. Ei se ole mikään Jumala ja todellinen totuus, jos se tekee minut kylmäksi veljiäni kohtaan. Mikä on silloin Jumalani? Jos me lähemme siltä pohjalta, niin meidän velvollisuutemme on kehittyä alati tiedossa. Se tapahtuu sillä tavalla, että kehitämme itsessämme niitä henkisiä voimia, joita piilee meidän tahdossamme ja ajatuksessamme. Sitten tunne seuraa mukana. Muistakaamme nyt tässä ohimennen: Rakkaus ei ole tunnetta, todellinen jumalallinen rakkaus ei ole tunnetta, se ei ole aaltoilua meidän aurassamme, meren aaltoilua meidän aurassamme. Jumalallinen rakkaus on tahtoa ja kirkasta järkeä. Se sulkee ihmiset syliinsä, se on iloa ja se on rauhaa, ääretöntä myötätuntoa. Se ei elä tunteissa. Se voi paljonkin tuntea, mutta se ei tunne omia tunteitaan, vaan se tuntee toisen tunteita.

Rakkaus, joka on tahtoa ja kirkasta järkeä, se tahtoo auttaa ja siis ymmärtää kaikkea. Kuinka me voisimme toisia auttaa, jos me olisimme kokonaan uppoutuneet tuohon, että kuinka minä sinua rakastan. Sehän veisi meiltä järjen. Me jäisimme siihen paikkaan ihmettelemään omia tunteitamme. Oi, kuinka minä sinua rakastan, kun putosit tuohon veteen. Semmoinen ihminen, joka todella rakastaa sitä, joka putosi veteen, hän hyppää pelastamaan. Se on rakkautta se. Ei hän nauttinut minkäänlaisista tunteistaan. Meidän täytyy tuntea toisten tunteita ja toisten ajatuksia. Niin tekee Mestari ja se on meidän ihanteemme. Siis tällainen on tuo kolmas ohjelmapykälä. Tästä kaikesta me näemme, että Madame Blavatskyn kanta on hyvin yksinkertainen, selvä ja loogillinen sekä ennenkaikkea täysin eetillinen, täysin moraalinen.

* * *